

Mordy

W niewielkim miasteczku Mordy położonym na wschodnim Mazowszu zachowało się ciekawe założenie pałacowe, które obecnie popada w ruinę.

Barokowa brama wjazdowa na teren pałacu

Niezbyt okazała **miejsowość** o bardzo charakterystycznej nazwie legitymuje się XV-wieczną metryką. Dziś mieszka tu niespełna 2000 mieszkańców, ale prawa miejskie Mordy otrzymały już w 1488 roku. W XVI wieku miasteczko należało albo do królów Polski – Zygmunta I i Zygmunta Augusta, albo do wojewodów reprezentujących intere-

sy władców. Dopiero od 1571 roku stało się prywatne i przeszło w ręce rodziny Ciecierskich. Z niewielką przerwą pomiędzy 1680 a 1717 rokiem (wtedy własność Godlewskich) Ciecierscy zarządzili tu aż do początku XIX wieku. To właśnie zbudowany dla nich pałac możemy do dziś podziwiać w centrum miejscowości.

Obecny pałac prawdopodobnie stoi na miejscu dawnego **dworu obronnego** z początku XVII wieku. W 1. połowie następnego stulecia Ciecierscy postawili nową rezydencję w stylu barokowym. Podobny charakter uzyskała wysoka brama przejazdowa, która mogła powstać około 1750 roku. Pałac przechodził wiele remontów i przebudów. Pierwsza z nich miała miejsce jeszcze w XVIII wieku i nadała pałacowi charakter klasycystyczny. **Rodzina Zembrzuskich** – właściciele pałacu od 1838 roku – dokonała rozbudowy pałacu i dalszych przekształceń. Z tego czasu pozostały: portyk, tympanon fasady oraz dekoracje elewacji. Wtedy też powstały dwa boczne skrzydła, które dodatkowo podwyższono w 2. połowie XIX wieku.

Zdewastowany pałac w Mordach

Dobudówki mają charakter neorenesansowy. Wszelkie przebudowy ominęły barokową bramę przejazdową. Założenie pałacowe było remontowane w latach 1963–64, choć dziś sprawia wrażenie, jakby żadnego remontu nigdy tu nie było.

Neogotycki balkonik

Na teren parku wchodzimy przez **barokową bramę**, zwieńczoną wysoką drewnianą nadbudówką. Mało takich bram zachowało się na terenach wschodniej Polski, podobna znajduje się w Radzynie Podlaskim. Wewnątrz bramy uderza niezbyt patriotyczny na-

pis, który zapewne zostanie pamiątką po naszych czasach. Pałac najokazalej prezentuje się od strony bramy. Można odszukać zachowane detale – **tympanon** z herbem Doliwa Zembrzuskich, pięknie **kute balkony** o misternych dekoracjach (najciekawszy jest ten na południowej elewacji pałacu – jego formy nawiązują do neogotyku).

Straszą powybijane lub zabite dyktą okna. Podobno w środku zachowały się **sztukaterie** oraz **klatka schodowa** z marmuru karraryjskiego, ale kto wie, czy jeszcze istnieją.

Wśród gałęzi daglezi

Elewacja ogrodowa pałacu nie jest już tak ciekawa, nie ma tu praktycznie żadnych dekoracji. Jedyne, co zwraca uwagę, to potężna **daglezia** o dwóch strzałach (pniach) – niezwykle zielona nawet w zimie.

Tekst i zdjęcia: Jakub Jagiełło

Informacje praktyczne:

Mordy leżą w woj. mazowieckim, w pow. siedleckim, ok. 110 km na wschód od Warszawy, przy drodze 698 Siedlce – Łosice. Na teren parku można wejść przez mało szczelne ogrodzenie. Brama jest zamknięta.